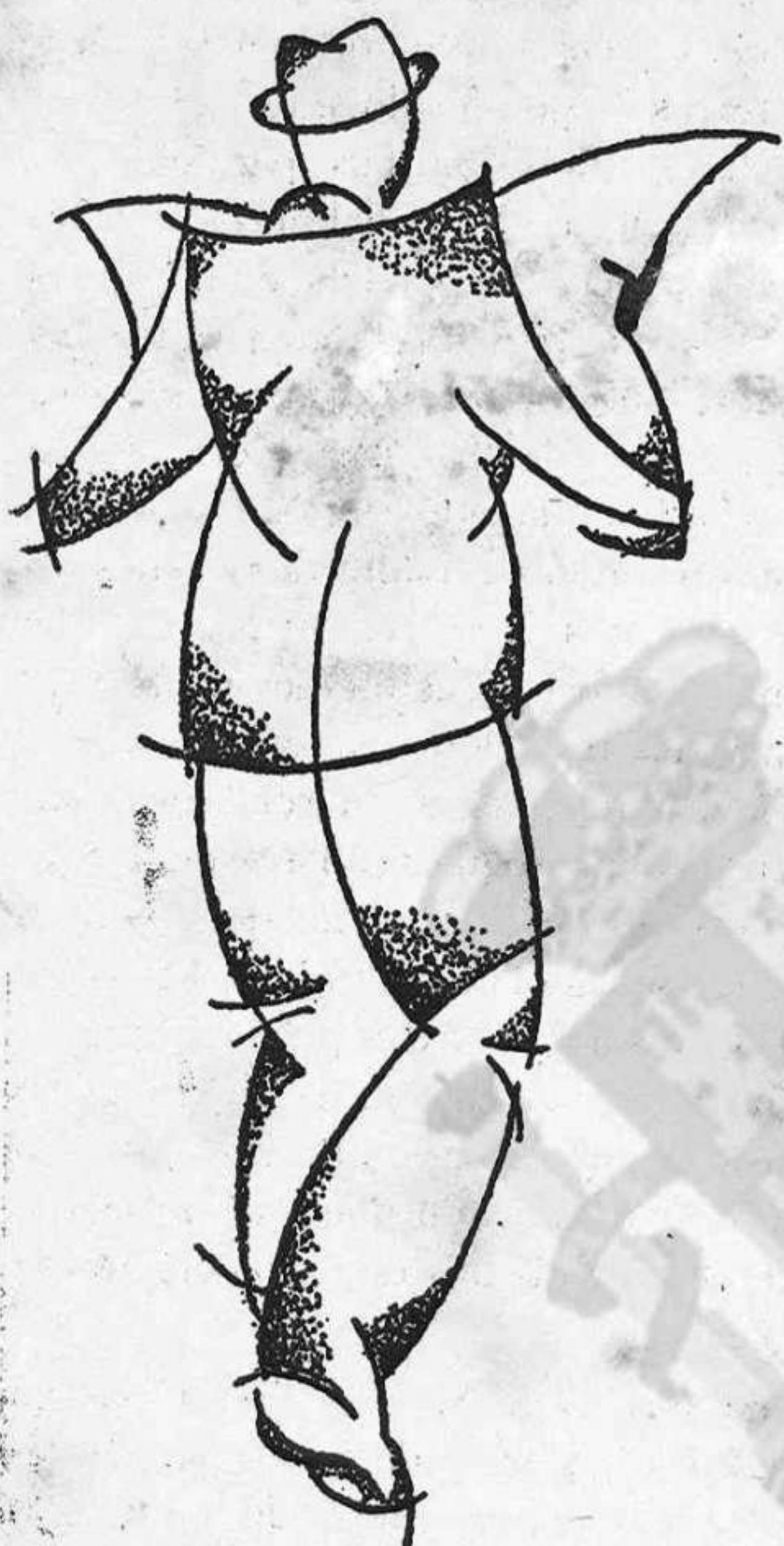

Pedro Esquidemont

PRECIO: 15 CTS.

La Galera

REVISTA SEMANAL

summario

AÑO II

Núm. 20

CRÒNIQUES D'OKLAHOMA, per JOSEP GIBERT.—COSES DE ALTRE TEMPS, per PERE PASSASSERRA.—LA MEVA VISIÓ DE "LA DOBLE EXISTENCIA", pel CAVALLER DARDER.—RAMBLEANT, per KOLIN.—ESPORTS.—NOTAS.—DEL AYUNTAMIENTO: SESIÓN DEL DIA 14.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ per ANTONI PAPELL.

FIGVERAS

Miércoles

16 Abril 1930

Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción: Librería Batllosera, Ingenieros, 3.

IMPRENTA

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

IDEAL

Cròniques d'Orient

Gizeh: I) Una excursió a les piràmides

per JOSEP GIBERT

I.

Coneixia un anglès que havia recorregut el món, i que es compleia en dir que res de quan havia vist no pogué donar-li una impressió. Segons ell, cap país, cap terra, posseïa una meravella. Els recits dels viatgers i les llegendes dels poetes li havien fet esperar altra cosa. I per això ell tenia una amarga decepció de tots els llocs que havia visitat, i dels ponents de sol i de les nits estrellades que ell havia contemplat sols en guardava un record escaducer. Veritablement, ell esperava cosa millor.

L'anglès no era evidentment ni un observador, ni un poeta, ni un artista. Ell tenia l'ànima freda d'un escèptic o d'un indiferent. Ell, potser, no havia pas mirat amb tots els seus ulls els espectacles esplèndits de la Natura que l'etzar li feia desfilar davant els ulls. Jo crec que es difícil a l'home que ha vist les Piràmides campades a la sorra del desert de Líbia i de la plana fètil del Nil, amb, en el fons, el Caire i tots els seus minarets guardant com centinelles la colina sorrenca del Mokatham, de formular una apreciació tan seca i tan decepcionable. Jo no vull dir de les piràmides vistes un demà en una brusca i primera aparició. No, elles més aviat desil·lusionen. Jo crec que cap esperit, mateix el més previngut, no es troba al recés d'aquesta impressió una mica trista que es tradueix sovint per aquesta frase de desencant: Com!... no és més que això!...

Les nostres lectures ens han massa representat les piràmides com masses fabuloses perquè elles ens satisfaguin desseguida. L'anglès escèptic ben de segur que no les havia probablement vistes que en aquest demà. Ell havia oblidat que a Orient la nit és la gran arranjadora de les coses, que és ella qui fa semblar sublims els espectacles que són poca cosa en la jornada. Ell no sabia que l'Egipte és un país que hi és precis veure a l'apropada de la nit, després de la posta del sol, a l'hora que tot pren proporcions fantàstiques, on no hi ha res que no revesteixi una apariència màgica. Si ell hagués vist les piràmides

envermellides per els darrers reflexes del sol i agrandades sense mesura en la rogor del cel i del desert per una potència invisible, de segur que ell se hauria inclinat davant les explendoris de la Natura, i ell hauria proclamat ben alt la grandesa dels escenaris que Ella havia sapigut preparar a les futures grandioses obres de l'home.

Les piràmides s'enlaien damunt el darrer graó de la cadena llibica que baixa en pendent suau i acaba en un turó de sorra poc enlairat de la plana del Caire. Elles es troben a pocs quilòmetres de la ciutat, d'on se les percebeix, majestuoses en plena ariditat, des que es monta damunt un minaret, una terrassa, o damunt les altures de la ciutadella. De lluny elles són imposantes. De prop elles no produeixen, de tot primer, l'efecte monumental que s'esperava d'aquests colosos que trobaren llur plaça en les set meravelles cantades pels autors antics. Elles tenen un aspecte estrany, indefinible, que copsa i sorprèn. Però se les havia pas somniades així, se les creia fetes d'altra manera.

La carretera que va del Caire a les piràmides és una carretera deliciosa. Jo coneix pocs passeigs tan agradables com aquests. Els desocupats s'hi troben tots, car l'aire hi és d'una pureza exquisita, el cel d'una transparència encisadora, la plana i el desert d'una serenitat reposada. El camí atravessa el Nil, damunt el gran pont de Kasr-el-Nil que s'obra dues hores al dia per deixar passar les grans barques de veles triangulares.

lars que venen de les catarates i van al Delta. Després voreja el riu a la riba esquerra, passa davant el bonic jardi de Gizeh, i fa després una brusca colçada que l'allunya del Nil i es dirigeix en ratlla recta fins a perdre's de vista vers el turó on s'enlaien les tres masses gegantines. Aquesta immensa avinguda d'uns quants quilòmetres de llarg és vorejada d'acàcies que vessen damunt ella una ombra dolça i protectora. Segons es diu i s'escriu, ella fou feta en pocs dies sots les ordres del kedive Ismail per milers de pobres fellahs (pagossos) requisats a les províncies, a fi que l'emperatriu Eugènia de França pogués visitar còmodament aquests tan vells monuments.

La carretera segueix cap el desert entre camps de cotó, blat de moro i melca. Un canal que conduceix a aquestes terres l'aigua fertilitzanta del riu se escola entre els conreus paralelament a la carretera. Grans palmeres es reflejen en l'aigua tèrbola del canal. Poblets de terra i fang esgraonen entre els camps, amb llurs cases baixes i brutes que s'etagan damunt monticuls per escapar a la inundació periòdica del riu. Aquestes aglomeracions de cabanes recorden totes les viles fortes d'altres temps, les fortereses medievals. Homes quasi nus treballen les terres. Ases o camells carregats de mercaderies van d'un pas lent seguint el llarg del canal, seguits ells de llurs amos que marxen silenciosos apoiats en un llarg bastó. Al lluny, la sorra daurada pel sol hi marca el límit de la banda verda, anuncia extensions misterioses i desertes, forma un horitzó esplèndit que mai cansa, qui exerceix en als ulls una atracció invençional.

Aquesta carretera, a l'hora que la mig-diada és acabada, que la pesada calor de les primeres hores de la tarda ha deixat lloc a una delicada dolçor de la atmosfera, és un refugi propici per

Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURAS

CIRURGIA INFANTIL

MALALTIES DE LA PELL

CIRURGIA DELS OSSOS

DIAGNÒSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

GIRONA

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERES

aquells que volen fugir de la pols de la ciutat, del soroll de les multituds, de les tristesses del cada dia. L'espèctacle fa oblidar l'humor agre. A travers els fins brançatges de les acàcies, s'oviren en un fons de sorra les tres siluetes grises de les piràmides, que creixen a mesura que s'avança vers elles. Elles apareixen com masses informes, les cares no il·lis·ses, com es podria imaginar, sinó erit·zonades d'angles i arestes que fan sortida. Les pedres de que elles són forma·des semblen de primer petites, després esdevenen grossos blocs. Com es sap que és per aquestes pedres disposades en graons que es monta al cim, hom es demana amb ansietat el que serà aquella ascensió, dubtant-se que les pedres ofereixin un marxa-peu suficient. De prop, la piràmide donarà l'impressió de una gegantina escala de graons vertaders i irregulars.

La carretera, tan aviat hom s'apropa al desert, esdevé terreny de gent enfa·dosa. Aquells que han fet una passejada per esplaïar-se, refan camí, abans d'es·devenir llurs víctimes. La darrera part de la carretera és de lo més insoportable i es fa un suplici l'anar fins al fi. Una nuvolada d'infants de tots els anys i de tot sexe, nusos o coberts de parracs, es·peren al qui arriba i li fan una escolta la més empipadora. Els uns s'apropen sense por al vehicul, el que sigui, d'al·tres extenen la mà a les portelles. Tots, d'una veu gutural que traieix el can·sanci, desgranen les dos sil·labes de aquest mot que ha esdevingut el sol crit del vulgus dels carrers i dels ca·mins: batxix (propina). I a cada moment la petició segueix, continua i empala·gadora, enervant sobre tot. Bat...xix? Bat...xix! La melopea no s'acaba mai. Sembla que la tropa turbulenta dels pe·tits pidolaires de batxix no respiri cada vegada, sinó és per reprendre amb més força el seu etern crit. La generositat no posa fi a la persecució. L'estrange

que dóna, no es desbarris pas d'aquests inoportuns. Pel contrari, llur nombre augmenta. Aquell que ha llençat algunes piastres, veu, com per encantament, sortir de marges i cunetes una multitut de petits indígenes que es junten als altres, reforçant el terrible exèrcit. Les oreilles són aixordades i els ulls esdevenen indiferents al paisatge del que ten-

deix a desaparèixer la banda pintores·ca, però creixent prodigiós el grandios.

Per fi la zum-zum sembla pendre fi. Els crits s'apaguen poc a poc. Ai, però els infants són reemplaçats per homes que no demanen batxix, però, que en llengües diferents s'ofereixen al turista per servir-li de guia i ensenyar-li les atraccions de Gizeh. Tots els refusos, totes les còleres es trenquen davant llur impossibilitat, contra la certitud que ells tenen de vèncer per llur tenacitat llurs menyspreu, les rebufades. Els da·rrers arbres desapareixen. Un buid en·lluerñador es fa davant els ulls. I brus·cament, les tres masses de pedra ba·rren la vista i frapen per llur volum, sorgeixen com fantasmais oblidats un instant en el mareig dels crits i precs, però produueixen una impressió encara més gran després aquest oblit, després aquest enivrament dels darrers minuts.

(Continuarà).

Coses d'altre temps

Un dret comunal al Port de la Selva

per PERE PASSASSERRA

ARTICLE DEDICAT AL COMPANY JAUME ALFARES

Un dels més bells recons del nostre Empordà és el Port de la Selva. (No és pas una adulació conjuminada per ben preparar el teu ànim llegidor: és un reconeixement de justicia). A ell hi afluixen els estivejants per gaudir de les ex·cel·lències de les seves platges rialleres, de fina i daurada sorra, i de dolces pers·pectives, que emmarquen el paisatge cru i portentós de la pagana Canya que s'endinza profundament en la mar Me·diterrània, i que avui els cristians, per mor d'una llegenda ben coneuguda, anomenen el Cap de Creus.

Avui et parlaré d'un dret comunal de Port de la Selva que palesa d'una ma·nera ben clara i definida l'arrelat espe·rit de germanor que uní durant un bon nombre d'anys els homes forts de la mar i que en l'actualitat, malauradament, ja no es practica.

Més d'un de vosaltres haurà assistit, induït per la fama que ha près en el de·curs del temps, a una festa marina—que així ho és, certament—, en la qual intervé tot el poble. Em refereixo a la pesca de la tunyina, que afluix en cer-

tes temporades de l'any d'una manera inexplicable i abundantissima a la seva badia, que és quasi com una almadrava natural.

Del temps de l'antigor (com diuen els contes de l'àvia) és aquesta una pes·quera opulenta al Port de la Selva. A l'any 1697, segons resa un document perteneixent al venerable cenobi bene·dictí de Sant Pere de Roda, els pescado·rs habitants de les barraques d'aque·lla petita localitat, en captaren en dos dies 2.800, moltes de les quals, per la falta total dels mitjans de comunicació, serviren per femar-ne els horts de l'en·contrada. L'abat del monestir, en Rafel de Moner (1687-1698), concedí al vei·nat constituit en sa major part per ser·vents d'aquell, la confecció d'una xarxa resistent (art), pròpia de la tant produc·tiva pesca.

La qual es realitzava de la manera següent:

A l'època de pas de les tunyines, un guaita del poble es situava al punt més alt de la muntanya—«La Lloia»—que li permetia dominar el mar. Al ovirar els

Los Santos Evangelios

Semana Santa

El libro para estos días y para siempre

La Santa Biblia

Vea el siguiente testimonio mundial:

ESPAÑA.— "La Biblia es la revelación más pura que de Dios existe". E. Castelar.

FRANCIA.— "Existe un libro que desde el principio hasta el fin parece una emanación superior; un libro que contiene toda la sabiduría humana abrillantada por toda la sabiduría divina; un libro que la veneración de los pueblos llama: "El Libro" ¡La Biblia!".—Víctor Hugo.

NORTEAMÉRICA.— "Cuando hayáis leído la Biblia sabréis que es la Palabra de Dios, porque habréis visto que ella es la llave de vuestro propio corazón de vuestra felicidad y de vuestro a deber".—W. Wilson.

¿Qué testimonio da V. de ella?

ALEMANIA.— "Cuando más grandes sean los progresos de la humanidad, tanto más claramente verán los que son sabios que la Biblia es el verdadero fundamento de la sabiduría y la maestra universal de la humanidad".—J. W. Goethe.

INGLATERRA.— "Todo lo que soy lo debo a Cristo Jesús, revelado por mí en el Libro Divino. Aquí está el manantial de la fuerza y del poder que transforman".—D. Livingston.

ITALIA.— "El mejor aliado que hemos de procurar es la Biblia. Ésta nos traerá la realidad de la libertad".—J. Garibaldi.

¿Acaso no la conoce aún?

Estuche conteniendo los Santos Evangelios y los Hechos de los Apóstoles, a 0'50.—La Santa Biblia, 2 y 6 ptas.

De venta en casi todas las librerías de FIGUERAS, y en la de la Plaza de la Loge de PERPIGNAN

Puede pedirse también a la SOCIEDAD BÍBLICA, Flor Alta, 2 y 4, MADRID

vols que entraven a la badia del Port, tocava el corn mai tot onejant una bandera al objecte d'advertir el poble.

Desseguida els patrons de mar col·locaven les seves xarxes en els llaguts avarats i procedien a tancar amb elles la boca de la badia. El guaita observava i advertia la direcció del peix, i segons les seves senyals, de tots conejudes, els referits patrons voltaven l'enorme massa blavenc que s'agitava a flor d'aigua, reduint-la dins els més estrets límits possibles i «fent carrers», com ells deien.

La tunyina, així reclosa, entre el filat i la platja, freturosa per obtenir de nou la llibertat del mar, hauria trencat el feble entrellaçat, i per això, al so de la campana gran, preconitzadora del falaguer traüt popular, es treia de l'església parroquial on es guardava, l'art communal—«l'art gros»—, i tots els veïns, sense distinció de matícos, de sexes ni d'edats, ajudaven a muntar-la al llagut més gran, calant-la junt als filats dels patrons i deixant dos caps de corda en llurs extrems, dels quals tiraven tots.

—Ja ho saps que la Merceria MONELL ven més barato que tothom?

Les tunyines així hagudes es repartien «ja bé en espècie, ja bé en sous», entre la gent del poble. La tercera part s'entregava als patrons d'aquella matrícula per les xarxes aportades, i les dues terceres parts es dividien en tantes com veïns hi havien al Port, amb la circumstància de que els mariners disfrutaven de dues parts i els no mariners (que estiraven les cordes, cenyidors, ajudaven al transport, etc.), d'una sola. Els conceellers de l'Ajuntament i el capellà tenien també dret a dues parts. De tant en tant i del total producte de la pesca, se'n treia una quantitat per la reparació de «l'art gros».

Passà, naturalment, el temps, i els estaments oficials de la Marina, al legislar, crec que en 1820, sobre la pesca, no vejeran amb bons ulls aquest inventrat dret comunal del Port de la Selva. En 9 de març de 1854, el comandant del «falúch» guardacostes «Argos», intentà per ordre superior apoderar-se de l'art, anant amb sos soldats a l'església. El poble s'aixecà en massa protestant enèrgicament contra aquesta disposició, obligant als mariners a embarcar-se en l'«Argos» sense la cobdiciada xarxa. L'Alcalde, Josep Marès, protestà enèrgicament davant la Comandància

de Marina de Palamós, de qui depenia el Port, i envià a Cartagena un comunicat diguent que «los ancianos tienen la red comunal por un objeto sagrado, atendidos los usos benéficos a que ella está destinada, a la que deben muchos marinos su fortuna, muchos infelices un pedazo de pan y de cuyos productos ha tenido muchas veces suerte este Ayuntamiento para poder cobrar las contribuciones». I més avall, al parlar del dret que té el poble sobre l'art, diu: «Pertenece de lleno a la propiedad del Común de esta villa la grande red que se halla depositada en la iglesia con el título de posesión inmemorial, sin disputa; pues hombres que pasan de 80 años aseguran que no sólo sus padres sí que también sus abuelos ya la poseían pacíficamente.»

«Aquesta reclamació del poble es resolgué finalment en un sentit a ell favorable. L'art gros continuà per alguns anys fent la guerra a la tunyina. Avui ha desaparegut aquesta pesca corporativa degut a que hi han varis propietaris d'arts. La vella xarxa, però, existeix encara a la Casa del Gremi del Port.

—Ja t'han enredat. Si compressis a la Merceria MONELL no et passaria

BANCA ARNÚS

SUCCESSION D'EVARIST ARNÚS • Fundada en 1846

Capital 10.000.000 de Ptes. completamente desemborsat

Barcelona

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA Matriu: Passatge del Rellotge

Sucursal de Figueres

Casades de Còdol, núm. 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

empresa de autos “GREGORI”

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuiga; Puerto de la Selva-Llansá

Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Omnibus para excusiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instalació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.

Tardes.—Els Dímarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) — Figueres

BANCO de FIGUERAS DE L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS — CUPONES — GIROS —
IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA.

CASA DE CONFIANZA, ECONOMÍA Y RESERVA

EMPRESSES DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

TOMAS ESPIGULE

Projectes i pressupostos

Lasauca, 10 - Figueres (Empordá)

LA MEJOR COLOCACION DEL DINERO

- :- BANCO DE LA UNIÓN MADRID - :-

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la Lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Agencia para Cataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º

BARCELONA

Representante en este partido: Jerónimo Barman, Perelada, 18 Figueras

Agente de las Compañías «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente.

Consultas a cualquier hora del día.

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM - FITA a refredament per aire

GRUPOS MOTO-BOMBES

ELECTRO BOMBES

NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

FIGUERES

La meva visió de

“La doble existència”

pel CAVALLER DARDER

Hom nota una frisança en veure's per davant la imminència d'una tasca nova i tan relliscosa, com és el fer la crítica sincera i lleial de l'obra d'un amic tot simpatia, esforç, dalit, bona voluntat, enginy i cobdícia pels llors immortals que es guarden amb pany i clau al rebost de Melpomene i Talia, les dues muses que amb les coses de la inspiració fan fogor apart de llurs germanes; elles dues s'estesten en que les vegem de carn i ossos.

Perdona'm lector que m'esgarri ja pel camí, de bell començament. Te dic que no hi sóc pas destre en batxillerar l'obra d'altri, amb prou feina la meva, que gairebé no tinc.

Doncs la «Doble existència» planteja i vol resoldre un problema que és tan vell com l'orgull dels homes i els desmais del que hom n'ha volgut dir la castetat, l'honrosa fidelitat, les diferències i el maniga-manega dels estaments socials.

D'ençà que els homes (i les dones) se adonaren que caminar era marxar a peu, hem vist que la «doble existència» s'ha fet el problema de la vida. Podríem dir que tothom ne viu una de doble o múltiple existència en el descapellament diari. Vegi's sinó cada u en el seu mirall propi.

«La doble existència» de l'amic Teixidor Elies, es planteja pel fet de veure's l'aristocràcia en el revelament de les

personals qualitats, no pas en l'herament que sembla determinar-se i recollir dels mals on hem nascut i deixon dit.

L'entrallat que es juga en l'obra de Teixidor, és monumental. Es tot un conflicte entre els atavismes que s'hereten i el camí blanc que es pot copsar redreçant-se per si mateix, i deixant que lliquin cap avall les tivantors i amarres que fan incongruent amb la vida social que ostenta el personatge primer de l'obra, el duc Armand. Aquest protagonista veu la lliurança pròpia, en descobrir-li la seva enamorada Hortènsia, al final, que la vida se forja individualment, no pas per les ratxes de l'ambient que s'hagin respirat. Es la proclamació que la Natura val més que tot i està sobre de tot. Però duc Armand amb l'amada Hortènsia de Puig-Verd es desprenden de les romanalles i fugen ben lluny, a qualsevol recó del món. I queden sepultats per llurs misèries els representatius de les castes: el pare-plebeu, la mare aristòcrata, el confessor sectari, la cuca-de-llum, que és el fruit de l'ambient en la figura del dormilega Cavaller Xavier de Genescà, que res li plau, sempre té son i el tabac troba dolent.

Profond coneixedor de la trama teatral, es veu que Teixidor sap procurar i fer animades les escenes on d'altres s'hi estaballarien.

Teixidor és un mestre en el tecnicisme de moure els personatges.

Cal, doncs, estimar la força imaginativa i el bon enginy de l'obra descoberta entremig del xoc de dos estaments.

La interpretació va pecar del que solen pecar totes les interpretacions quan s'estrenen obres de tesi en les quals els actors han de limitar-se a dir i matitzar estrictament ço que els diu i marca l'original. De manca d'assaig. No n'estaven prou segurs; l'apuntador havia de treballar més que del compte i no podien reeixir les escenes que eren de matíç.

Clar que podríem nomenar qui es sabia el paper de memòria. Però, no vollem ferir la susceptibilitat de ningú perquè ens consta que tots hi feren tot el que van poguer, i que no és seva la culpa si no poderen arribar a la perfecció. No obstant Mercè Bayona, Mercè Fernández i Eduard Cabré, recolliren molts aplaudiments. La presentació acuradíssima, com ja és costum en aquesta companyia.

Llibreria Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.—Voltímetros.—Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas.

Rutlla, 27

FIGUERAS

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditati guix de Maçà, en **sacs precintats**, de l'antiga guixeria d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

Gran fotografía Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figueras

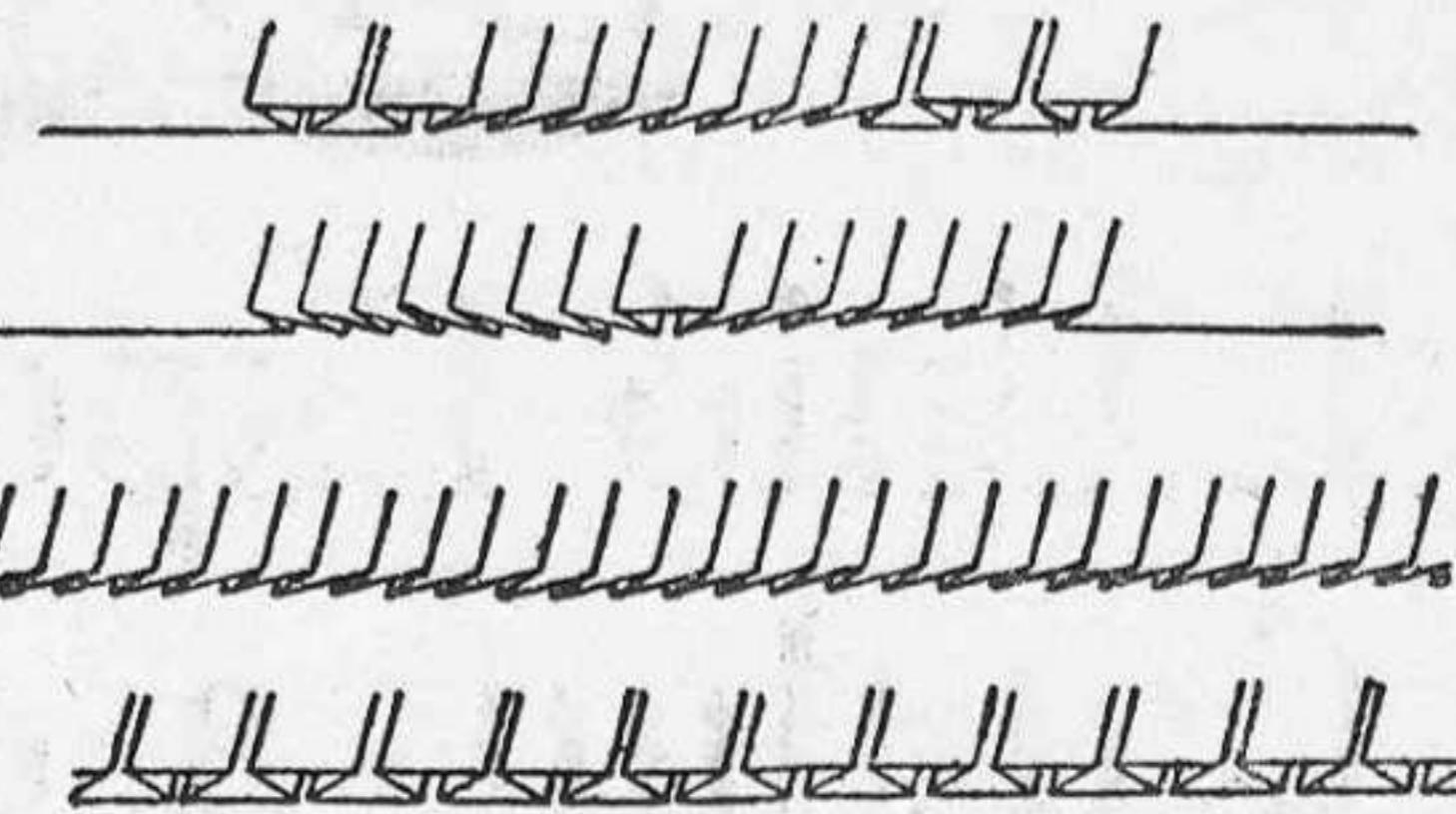
Plisados, Calados y Bordados

TRABAJOS GARANTIDOS
RAPIDEZ Y ESMERO EN LOS ENCARGOS

MARIA PALLISERA

Juan Matas, 5

FIGUERAS

PELUQUERIA GRAN CHIC

Baja de San Pedro, 2 (frente a la Rambla)

DE

ENRIQUETA PAU

del Instituto de Beuté Parisién.

Ha contratado al artista de Peinado

Jacques Coll

de las Casas Jules Etienne y Clevers de París

Precios excepcionales

Ondulación permanente garantizada 6 meses con Aparato Eugène.	25 ptas.
Aplicación de tinte desde	4 "
Ondulación al agua	2'50 "
Ondulación Marcel	1'50 "
Corte del cabello	1 "
Champú	1 "
Lociones de las mejores marcas desde	1 "

MÁXIMA PERFECCIÓN Y GARANTÍA DE NUESTROS TRABAJOS

Venta de crema "GRAN CHIC" a granel, especial de esta casa, exclusivamente para sus clientes

Enseñanza completa de Ondulación Marcel al agua y permanente : PRECIOS MÓDICOS

FALTA APRENDIZADA DE 14 A 16 AÑOS

Garage Citroen

= Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios mórdicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

ESPORTS

L'Unió Esportiva és Campió de Catalunya de la Lliga Amateur

Glosari d'esports

Campions de Catalunya! S'ha arribat a la fita. S'ha aconseguit el més cobejat títol. Som els campions. I per nosaltres, els campions veritat, ja que som els campions "amateurs". Els que juguem per a fer esport únicament il·luminats per el amor a nostra terra i a nostra petita però molt gran ciutat. Al nostre noble joc han sucumbit les representacions de les altres províncies germanes, després d'haver aconseguit triomfar en un campionat provincial dificilíssim. No pensavem arribar tant amunt, ni desitgem anar més enllà. Havem arribat a la fita, però des d'avui nostre gran il·lusió deu ésser saber conservar nostre envejable posició. No és tant fàcil com sembla. Es força més difícil en futbol conservar un primer lloc que guanyar-lo. Guanyar-lo pot dependre de uns partits de sort, de la desgràcia dels altres equips i de l'empenta que un posa en la disputa d'un punt, però retenir-lo, un cop guanyat, ja necessita més coses que sembla estiguin al marge del futbol. Es necessita temperament, estoicisme, amor al club, sacrifici. Sapiguer que pots perdre el que has arribat a ésser i que en canvi guanyant, quedes al mateix lloc. Comprendre abans que tot l'importància que té continuar a la cap-davantera i defensar el lloc com si es tractés—més que si es tractés—de conquerir-lo.

Que pensin això nostres braus jugadors i nosaltres creiem que tenen mèrits per aconseguir el que no fou possible a l'equip de les belles gestes passades.

Tots sabem que amb millor equip, varem perdre el lloc de campió ben misera-

blement en el primer partit del campionat següent a Santa Coloma.

Que ens serveixi doncs la lliçó de bona experiència!

EL TITON. Ha reaparegut el Titon. Feia molt temps que s'havia retirat injustificadament. S'havia retirat als vint i cinc anys. A la flor de l'edat i, naturalment, ha tornat a reaparèixer. El trobàvem tant a faltar. Sols hi ha com mitja anyada que es trobà digne substitut: En Bosch.

Però, és que creiem que si el Titon s'entreina, pot arribar a acoplar-se a l'equip de joves i donar-li's el que a voltes els manca en els partits decisius: la força moral de l'experiència, així que es veu trontollar l'equip. Una prova: El diumenge passat estiguérem a punt de perdre un partit guanyat de sobres, a causa d'aquesta desorientació. A la primera part a causa del vent—i això que ens era favorable—no poguérem marcar més que un gol a un equip inferior. Estem segurs que amb el Titon això no hauria passat.

El veiérem jugar i el recordárem lluitador i segur com abans. Per ara pot ser un digne substitut de Bosch. Més endavant, una volta retornada la forma d'abans, podria provar-se aquest equip en uns quants partits:

Brú

Santa - Fermín

Medina - Prats - Madern

Carreras - Mas - Bosch - Jordà I - Jordà II.

Creiem que donaria resultat.

—Vols comprar-te un vestit, dius?

Després ves a can MONELL

que et vendran el adornos.

Ja està. Ja tenim el campionat a casa. Diumenge passat, dia 13 d'abril de 1930, ha sigut diada de glòria pels colors unionistes, i sobre tot per Figueres.

Els nostres jugadors s'han fet mereixadors de totes les lloances hagudes i per haver; tenien un deure contret i l'han ben liquidat: la representació de la província de Girona i de Figueres en el primer campionat de Catalunya de Lliga Amateur, que ja ha finit.

Els de "la galeria", ens congratulem una vegada més de poguer adreçar-los-hi, la nostre felicitació.

A l'hora de començar el partit, el camp ofereix un magnífic cop de vista. Una grossa gentada, desafiant la inclemència del temps, acudia al camp dels Monjos per animar als nostres jugadors amb la seva presència.

Abans de començar el partit, els dos capitans es canvien magnífics rams de flors.

Surten els de Poble Sec, i tot seguit en Madern es fa amo de la pilota, dribla a dos contraris i la dona a Faló, aquest a Quico que la centra fort, Mas va per parar-la, però la forta tramuntana pot més que el seu peu, i sense donar-se'n compte li surt un xut, que el porter foraster se la troba a les mans, sense saber com, ni de quina manera.

Ha sigut la primera jugada d'emoció.

Els jugadors d'un i altre equip, no poden actuar al seu gust per culpa de la tramuntana, essent causa de que es tirin un seguit d'aut que, com és natural, tenen la gràcia de fer aburrir al públic.

En pocs moments perd, anotem tres xuts de Pinadell i un de Faló, que passa arran del pal.

Una escapada de Jordà II, i el seu germà encara torna intentar el xut, però el vent ai rocega la bala a una hora lluny de la porta.

En pocs moments anotem dues escapes de l'extrem esquerra foraster, la segona d'elles hagués acabat en gol a no haver sigut la valentia de Brú i l'oportunitat de Madern.

La ratlla mitja local no rutlla com acostuma per culpa de Bosch, que s'entrete repartint "estopa", i d'en Madern que sembla hagi agafat mania amb el dribbling. L'únic que es manté ferm és en Medina.

Quan anaven uns 20 minuts de joc, Jordà II llença un xut a les mans del porter,

Sastrería Sánchez

FIN DE TEMPORADA

PRECIOS INCREIBLES

**Gabanes confeccionados
a cualquier precio**

ACEITES Y GRASAS MINERALES
- - - LUBRIFICANTES - - -

La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

però se li escapa, i Mas molt oportú aconsegueix el primer gol de la tarda, que és rebut amb una formidable ovació.

No es desanimen els forasters, tot el contrari, intenten avençar, però tot és inútil; el vent és massa fort i ni uns ni altres poden donar sensació de joc.

El domini de l'Unió és insistent, però tots els seus propòsits es fan impossibles; la bala va massa depressa i no hi ha res a fer.

Falten pocs moments per a finir la primera part, i els locals miren d'aumentar la ventatja, i veiem com Bosch i Madern proven el xut des de lluny, que passen per sobre el pal.

Bosch reb un cop de pilota i té que retirar-se per no tornar fins al segon temps.

Momentàniament, Madern passa al centre i Jordà i al puesto d'aquest.

Per uns moments, temem per la sort de l'equip figuerenc, mes gairebé desseguida el senyor Olamendi toca el final del primer temps.

Durant el descans els comentaris són força variats, temen la majoria dels espectadors per la sort de l'equip de casa, que ha fet una primera part molt pèssima.

Alguns, no tots, dels acompañants del Poble Sec, ens donen una prova de molt poca cultura, tinguent que ésser expulsats del camp per la força pública.

Comença el segon temps, amb un fort domini foraster, que ajudats pel vent, compten amb millorar el resultat; però vetaquí, que en Bosch ara es dedica més a jugar que no pas a fer de llenyataire, i en Madern per uns moments es deixa de driblar, i ja tenim la ratlla mitja que hauria d'ésser sempre. Comencen a fer joc ras, i tot i jugant de cara al vent, posen en perill la porta forastera.

Medina, que avui es l'amo del camp, està atipant de pilotes a la seva ala, i veiem com Carreras i Mas, cada tres per dos, donen un surt al porter foraster; llàstima que les passades curtes i precises de Carreras, no són ben aprofitades pels interiors i el centre.

En una de les moltes avençades figurenques, Medina dóna la bala a Bosch aquest a Mas que ho fa a Carreras, centre just d'aquest i, Pinadell remata fluix, el porter para, però se li escapa la pilota, i dubten entre ell i el defensa esquerra qui ha d'allunyar el perill, però Mas que ve com una bala i no està per brocs, entra decidit, i aconsegueix el segon gol que ens assegura el campionat.

L'entusiasme que desperta aquest gol al públic, és imponent.

Centren els del Poble Sec, però desseguida els locals tornen a posar la seva porta en perill, per mitjà d'un corner que treu Carreras, i Medina remata amb el cap, passant la pilota arran de pal justa a kik.

Alguns jugadors locals ja es donen el partit per guanyat i s'entretenen perdent el temps al mig del camp, sobressortint d'entre ells, Madern.

Els del Poble Sec volen millorar el resultat sigui com sigui, i ens obsequien amb un joc violentíssim que és tallat enèrgicament per l'àrbitre.

Quan mancaven uns 10 minuts per acabar, una mala interpretació entre Santa-maria i Noguer, dóna ocasió a que els forasters aconsegueixin el seu gol, per mitjà del seu interior dret, qui afusella a Brú, que malgrat a la seva ràpida i decidida estirada, no pot evitar-lo.

Els locals reculen tots a defensar la porta, refiant-se de que amb un empata ni haurà suficient per sortir vencedors; mes Brú, com sempre, es val tot solet per aguantar les escomeses dels contrincants, i de passada corregir les garrafals fallades dels seus defenses, que avui no es porten com cal.

En ple domini foraster s'acaba el partit amb el triomf dels nostres colors, que són despedits amb una forta ovació.

L'actuació dels jugadors unionistes en aquest partit ha sigut molt irregular.

Brú, s'ha portat com sempre... que més hem de dir?

Santamaría - Noguer, ha sigut la ratlla

més fluixa. Aquests dos jugadors haurien de tenir un xic més de confiança amb en Brú—qui tans de partits ens ha salvat—; diumenge mateix, si haguessin escoltat els seus consells, els nostres visitants haurien tingut de marxar amb el tortellet cap a casa seva.

Medina - Bosch - Madern. Heus ací tres noms que han portat a l'equip fins allà on som; però... ahir l'únic que es va aguantar, durant tot el partit, fou en Medina; Bosch al segon temps, quan es decidí a jugar, també féu el seu paper. Madern, no; aquest mereix totes les censures... i és una llàstima que poguen ésser el millor dels jugadors, s'entretingui a driblar, driblar... fins que la pilota va caure amb un contrari. A més Madern és dels pocs que pot tenir aspiracions, i si les té i s'entesta a seguir la mateixa manera de jugar, se les haurà de posar a... l'esquena.

Carreras - Mas - Pinadell i germans Jordà, l'ala dreta força bé, tot i l'estret marcatge a que foren sotmesos. Pinadell també estigué força bé, però molt desgraciat amb el xut, sobre tot al primer temps; els germans Jordà pagaren les conseqüències de la irregular actuació d'en Madern.

Va arbitrar el Sr. Olamendi, secundat pels liniers col·legiats senyors Soler i Rull.

Torneig "Copa Primavera"

AL CAMP LOCAL

El reserva va vèncer al Llansà F. C. per 4 gols a cap.

En aquest partit va reapareixer el veterà jugador unionista Joaquim Prats, el popular "Titon", qui va demostrar-nos—sobretot al primer temps—que encara queda alguna cosa d'aquell jugador que durant tants anys fou el puntal més ferm del nostre equip.

Composaven el reserva: Borràs-Serra, Rizo I-Rizo II, Prats, Carbonell-Jordi, Baró, Felip, Vernet i Armangué.

Aconseguiren els gols: Vernet, Carbonell i Felip (2).

Va arbitrar en Medina gran.

A Roses, els propietaris del camp, van perdre amb el Junquera F. C. per 3 a 1.

A Camallera, amb tots els treballs venceren al Perelada per 1 a 0.

L'Armantera va guanyar al Cabanes per 1 a 0.

A Llansà, l'Arenes i el Borrassà quedaren 2 a 0 a favor dels propietaris del camp.

Diumenge vinent toquen a jugar:

Perelada-Llansà.

U. S. Figueres-La Junquera.

Rosas-Camallera.

Borrassà-Armantera.

Cabanes-Estartit.

—Saps que la Maria s'ha casat?

—No m'extranya. Per què?

—Comprava a la Merceria

MONELL

NOTAS

AMNISTIA

Finalment s'han obert les oïdes als constants precs dels milers de veus sentimentals i afectives, clament AMNISTIA.

Aquesta gràcia que es manlleva la memòria tocant el cor, aquest cop diriem que ha surat.

L'amnistia, com diu l'etimologia, és l'oblit. Oblit dels delictes polítics, atorgat per qui té potestat de fer les lleis. (Així ho diu el Diccionari de la Llengua Castellana, de la Reial Acadèmia Espanyola).

Doncs com se veu, queden OBLIDATS els delictes polítics.

Co que vol dir que els qui, — sempre d'acord amb la valor de les paraules,—cometeren culpa, crim o quebraren les lleis, seran esborrats de la memòria de qui pot fer-les.

EL PRESENTE NÚMERO HA SIDO
SOMETIDO A LA PREVIA
CENSURA GUBERNATIVA

DE LA CIUDAD

AMB lluïment extraordinari, el migdia del dissabte, es celebraren unes noces principals. Emmaridaren la formosíssima i dolça damisel·la Maria Gorgot, de la pairal dels Macau, amb el gallard joveincell Josep Genís, de distingida i coneuda família palafrugellenca.

L'àpat confraternal i de comiat als nuvis, palesà el floriment de l'enllaç, mentre el xampany esclatava de la joia dels començals.

Vagin les nostres felicitats pels nous i llurs famílies principals.

L'acte solemne de l'enllaç fou celebrat a la capella de l'Asil Vilallonga.

Els desposats emprengueren llarg

viatge de lluna de mel per llunyes terres.

ELS nostres amics, el matrimoni Grau-Bosch, residents a València, són pares per primer cop, d'un fornós fillet. L'enorabona a tots els familiars i particularment al pare, nostre company Miquel.

—Quines mitges més bones. D'on són?

de can MONELL

LA segadora implacable se ha llevado a la flor de la juventud, el malogrado joven D. José M. Perxas y Dalfó. A sus consternados padres, D. Luis y D. María del Pilar, a sus hermanos y dolorida abuela, nuestro ferviente pésame.

COMPRE SUS CALZADOS EN
"EL GLOBO"

EL exceso de original, además de obligarnos a truncar por la mitad Cròniques d'Orient, nos impide la reseña de cines, la extensión de Ramblejant y la publicación de varios actuales artículos, comunicados y numerosas notas que quedan en la mesa de redacción.

Vila Sabater

DENTISTA

FIGUERES

CON sumo gusto complaceríamos al Comité del Festival Taurino a beneficio del Hospital, dirigiendo a la opinión una llamada entusiástica, que empero no dudamos será prescindible dados los sentimientos humanitarios del Empurdán. Sólo, por esa carencia de espacio, tenemos dable decir que las señoritas que han confeccionado artísticas moñas y adornado bonitamente las banderillas (de las que esperamos

alguna para la Redacción) y presidirán la fiesta, son: Trini y Rosario Pujulá, Gloria Robles, Margarita Cusí, Paquita Domínguez, Mercedes Balló, María Luisa Hernández, Lolita Jaume, Angeles Bartolí, Catalina Gutiérrez, Anita Poch, hermanas Fages, Mary Homar, Carmen Rodríguez, Elvira Bassagañas, Asunción Bastons, Angelina Alabert, Asunción Canel, Dolores Chantier y Catalina Fábrega.

Se soltará un bocero para la afición puberil, del cual será maestro de estoque, el mocito Federico Carbó; banderilleros y peonaje, sus compañeros Coll Montañá, hermanos Patricio, Paco Carrera, Juan Vallespin y Diri Llorens, si le pasa la "mieditis" que le agarra.

Tendremos revistero técnico a la fiesta para reseñarla cumplidamente.

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Peralada, 49, 2.º Figueras

EL Centro de Excusiones y Sports de esta ciudad, nos comunica haber iniciado la inscripción de la juventud deportista en la Sección de Atletismo para la práctica de carreras, saltos y lanzamientos, para todo lo cual se cuenta con el material preciso.

La inscripción es gratuita para los socios del Centro y diversas Secciones, bastando ingresar como socio activo, con cuota de 0'50 mensual para gozar, de igual derecho los que no pertenezcan a ninguna Sección.

La inscripción está abierta en la Secretaría del Centro para los jóvenes que tengan 18 años cumplidos y se presenten provistos de un certificado médico de utilidad o estén dispuestos a ser reconocidos por el médico del Consejo de Gobierno, Sr. Castellví.

Dirigirá la enseñanza el competente auxiliar, Monitor titulado de Gimnasia, D. Juan Pellicer, y será inspeccionada por el Vocal técnico del Consejo y Jefe local de Educación física de este Partido D. Ramón Soriano.

Estamos seguros que la juventud figuerense acudirá a este desinteresado llamamiento que tan provechoso ha de ser a su desarrollo físico y a su salud.

El premio 3.º de la Lotería Nacional para los asociados del «Banco de la Unión». Núm. 1610

En el sorteo de la Lotería Nacional del día 2 de este mes, han correspondido el TERCER PREMIO, LAS APROXIMACIONES Y CENTENA a los accionistas del BANCO DE LA UNION.

Dichos tercer premio, aproximaciones y centena, importan CUARENTA MIL PESETAS.

Asociándose a este Banco, además de constituirse un capital, se juega gratis todos los meses a la Lotería Nacional y se puede tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

:- SE SOLICITA REPRESENTANTES :-

Agencia para Cataluña y Baleares:
Paseo de Gracia, 48, 1.º BARCELONA

Programa oficial de les fires i festes de Santa Creu de la ciutat de Figueres

Dies: Del 2 al 8 de Maig

Divendres dia 2

A les 10.—Ofici solemne a l'Església Parroquial, i repartiment de premis del Llegat Clerch a la virtut i amor al treball, a les Cases Consistorials.

A les 5 tarda.—Sortida dels Gegants i Nanos.

A les 8 nit.—Il·luminació dels comerços i concurs d'aparadors amb premis pels que es distingeixin pel seu gust i presentació.

Dissabte dia 3

A les 10.—Inauguració de la Fira.

A les 11.—Audició de sardanes a la Rambla.

Tarda de 3 i mitja a 5.—A la piazza de braus presentació de la renomenada Banda «El Empaste» espectacle Còmic-Taurí.

A les 5 i mitja.—Al camp dels Monjos sensacional partit de futbol entre el F. C. Barcelona i l'Unió Sportiva Figueres.

De 7 a 9.—Concert a la Rambla per la Banda del Regiment de Sant Quintí.

Diumenge dia 4

A les 11.—Extraordinari partit de futbol al camp dels Monjos entre el gloriós F. C. Barcelona i U. S. Figueres (notablement reforçat).

A les 12.—Sellecta audició de sardanes a la Rambla.

Tarda a les 4.—Gran cursa de braus en la que es mataran 6 de la ganaderia de J. Carreros de Salamanca, per les quadrilles Luís Fuentes Bejarano, Vicente Barrera i José Pastor.

A les 6.—Gran Cós Iris, en el circuit de Casades de Códol, Carrers Caamaño, Monturiol, Baix Rambla i Plaça Alta, amb grans batalles de flors, confetti i serpentines, atorgant-se tres valiosos premis a les carrosses, que a jui del jurat, més es distingeixin per la seva ornamentació i bon gust.

COPIAS A MÁQUINA-Perelada, 18, 2.º

Dilluns dia 5

A les 11.—Al teatre «Jardín», Gran festival de Ballets populars a càrrec d'un renomenat Esbart de Dançaires de Barcelona amb la cooperació de l'orquestra antiga «Pep» de Figueres.

Tarda a les 4.—Gran cursa ciclista «Premis Comité de Festes» organitzat pel «Velo Club» local destinada a lliure categoria provincial. El kilometratge oscil·larà entre els 65 i 80 kilòmetres. Entre la sortida i l'arribada dels corredors que prenguin part a la mateixa, es celebrarà un festival sportiu a la Rambla del que ja en donarà coneixement el «Velo Club» en els seus programes oficials.

A les 7.—Concert a la Rambla per la Banda militar.

Dimarts dia 6

Mati de 11 a 1.—Sardanes a la Rambla.

Tarda a les 4.—Grandioso festival sardànic al Parc Bosc, «Pro monument Pep Ventura», organitzat pel Foment de la Sardana de Figueres amb la col·laboració de les cobles, «La Principal» de

La Bisbal, «La Selvatana», «Els Montgrins» i «Antiga Pep» de Figueres.

A les 7.—Concert a la Rambla per la Banda del Regiment de Sant Quintí.

—Quin perfum més fi. Ja sé d'on és de can MONELL

Dimecres dia 7

A les 11.—Sardanes a la Rambla.

Tarda a les 4.—Al camp dels Monjos, interessantíssim partit femení de Basket-Ball entre dos potents equips de Barcelona. Festival atlètic i partit de Fútbol. Amenitzarà el partit la Banda militar.

Dijous dia 8

A les 9.—Extraordinari mercat.

A les 11.—Sardanes a la Rambla.

Tarda a les 5.—A la piazza de braus Gran Novillada.

A les 7.—Interessant concert a la Rambla per la Banda del Regiment de Sant Quintí.

Nit a les 9 i mitja.—Fi de festes. Dispar d'un Gran Castell de Focs d'artifici a la Placeta.

Totes aquestes dades són les facilitades pel Comitè executiu. Falten encara els programes de les empreses particulars Sala Edison, Teatre «Jardín» i Casino Menestral, així com de les Societats recreatives locals, que publicarem tan prompte com les tinguem en nostre poder.

M. Morlius MÉDICO

Tratamiento de la tuberculosis por el porcedimiento del Dr. GIL ACEBEDO.

Reflejoterapia: Procedimiento Dr. Asuero
Consulta: Jueves y Domingos de 11 a 1

Juan Maragall, 1 FIGUERAS

MUEBLES

FIGUERAS

Del Ayuntamiento

REUNION PLENARIA CORRESPONDIENTE AL 14 DE LOS CORRIENTES.

Convocada para las 6 y media de la tarde, empezó a las 8 menos cuarto. Se nota falta de puntualidad en varios concejales, que afectan cierta resistencia a concurrir a la sesión. Con muchas dificultades y numerosos avisos telefónicos y recados, se reúne el mínimo indispensable, que es 11. Son los Sres. Jaume Gelart, Pujulá, Sans, Vergés, Monegal, Guillamet, Geli, Rovira, Carbona, Ros y Cusí.

Se lee y aprueba la sesión del 21 marzo, con lectura seguida de los siguientes comunicados.

Uno de la Superioridad ratificando el acuerdo anterior de no haber lugar las incompatibilidades.

Otra del Ayuntamiento de Salamanca proponiendo al de la Ciudad se dirija al gobierno del General Berenguer suplicando la supresión de la Permanente con retorno al viejo sistema municipal. El Sr. Pujulá estima que, si bien el Estatuto en parte es aceptable a pesar de su pecado de origen, no hay inconveniente en adherirse. Quizá hubiera sido preferible, aceptada por el Sr. Pujulá la bondad del Estatuto, a nuestro entender, mejor solicitar un incremento mayor de la Carta, que es el fundamento de la soberanía municipal y su autonomismo.

Ultimamente se pide la adhesión o asistencia a un banquete de homenaje al Comité pro-amnistía. El Sr. Sans propone la representación por medio de D. Luis Massot. El Sr. Guillamet, con su actual acierto, entiende que es plausible la adhesión, pero no los banquetes, siempre tan censurados. Se acuerda en este sentido.

Se leen dos instancias de vecinos: una solicitando rebaja de arbitrios y cambio

—A on compres, que sempre portes coses de tant de gust?

a la Merceria MONELL

de horario en las oficinas; la segunda, para continuación del actual régimen intensivo.

El Sr. Vergés se hace mantenedor de la primera instancia, en el extremo horario, con proposición de la Permanente. Pronuncia un discurso de soberanía municipal con referencia a los empleados, que apreciamos desacorde con el origen de su nombramiento.

El Sr. Pujulá conviene con el Sr. Vergés en el fondo, pero disiente de aquella forma de exposición.

El Sr. Sans, templadamente, propone que en la extensión horaria, para su implantación, se otorgue libre confianza al Sr. Alcalde. Ante el sesgo, el Sr. Vergés reitera su expuesto criterio; el Sr. Sans retira sus propósitos, y los recoge el Sr. Cusí. Hay intervención breve de los Sres. Guillamet y Geli para concordiar el establecimiento de la hora implantada, aceptándose que sea la Permanente quien distribuya.

El Sr. Secretario presenta las advertencias al caso, cumplimentando lo ordenado por el Estatuto.

Retorna el Sr. Vergés fulminante contra el Reglamento, proponiendo su derogación, aun teniendo que acudir a Madrid, pues entiende que concede excesivos derechos a los funcionarios, otorgándoseles incluso derechos pasivos, que con el tiempo, a su criterio, se comerían el presupuesto.

A nosotros informadores imparciales, bien impuestos de la cuestión, y con ninguna preferencia por la monta de una hora que tanto monta, nos sorprende el criterio cerrado del Sr. Vergés, pues quizás no se habrá apercibido que a los empleados se les descuenta un CUATRO POR CIENTO de sus haberes con destino a derechos pasivos, lo cual atendido a la reglamentación de la edad de ingreso, resulta una partida global favorabilísima para la hacienda municipal. Además atentar contra los derechos que dignifican, lo estimamos un craso error, pues se regresa al hombre hasta ponerlo a la merced de la gracia, y los hombres no deben ocupar los cargos ni por gracia ni favor de servilismo, sino por justicia y mérito.

Ver un hombre entero, es tratar un ciudadano digno, competente y obligado a

su cargo; ello es democracia, lo contrario...

El Sr. Sans opina que en estas cosas son peligrosas las precipitaciones, quedando que estudiará reflexivamente el citado Reglamento. Presenta un plan de la Comisión de Hacienda para atender el otro extremo de la instancia, que entendemos acertado, pues son resultas de partidas sin aplicación, desistida la idea de un nuevo empréstito para mercado en la huerta del Hospital, y suprimidas atenciones prescindibles momentáneamente, como las de apisonadora y otras.

Se acuerda la exención de arbitrios para pintado de puertas exteriores hasta el 3 de mayo, y estudiar el rotulado de la prolongación calle Olot.

Se acepta la dimisión del Alcalde como vocal de Gobernación, y se nombra al Sr. Vergés.

El Sr. Ros, además de hacer presente su memoria sobre las aguas, pide 18 certificaciones sobre gastos en el período 1923-30.

Finalmente se designa al Sr. Guillamet para el Comité local de Educación física.

-:- ENSEÑANZA DE IDIOMAS -:-

Mecanografía Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

S E V E N D E

Automóvil «Citrén», 5 caballos, 2 plazas, a toda prueba, con patente pagada hasta el 30 de Junio próximo por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Imprenta

Se encarga de repartir programas, invitaciones, prospectos, circulares, esquelas y en general toda clase de reclamos a precios módicos.

PEDRO PUIG

Subida Castillo, 31

Figueras

Farmacia Castellví

Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

M. CAMPS DALFO

Fábrica de bebidas gaseosas

Exclusiva "champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27

Figueras

• • GLORIA • •

Aparatos de radio directos a la corriente por 480 pesetas
Incluido altavoz - Resultados sorprendentes - Demostraciones

a Fotografía TORT

Monturiol, 18

FIGUERAS

Caamaño, 17

RADIO ATWATER KENT

Gramófonos

Discos

Artículos Fotográficos

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria
Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall

Perelada, 7

Sucursal a Llansà
FIGUERES

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix
LAVABOS
calitat estrangera, a

85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus
sense competència. —Concessionari del
«Consorcio del Plomo en España».

LICEO "MONTURIOL"

Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166

FIGUERAS

CENTRO DE ENSEÑANZA FUNDADO EN 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en él durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

Manufacturas Cuero Tosas S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Surtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas, Cables, Tacos,
Tiratacos, y todos los artículos en cuero crudo y curtido para
; : : : la industria : : : :

Despacho en Barcelona:
AUSIAS - MARCH, 21, PRAL.
Teléfono: 13874

FÁBRICAS EN BLANES:
(Provincia de Gerona)
Teléfonos: 15 y 32

Banco de Crédito Ampurdanés

S. A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la

BANCA - BOLSA y CAMBIO

rrallonga, bandoler aguerrit, carn de llegendà, que sadolla d'idees les més extraordinàries, fent parió amb l'altre bandoler truculent Roca Guinarda, l'imaginació encesa dels catalans.

Si era un noble o simplement si era un assassí i saltejador de camins, això és, com diu Corominas, "segons com es canta a la cançó". Lo cert és que, acabdillant una aguerrida host inflingí greus estralls a les forces dels virreis de Catalunya, robant a tota hora. Per les Guilleries i pels cantons de Vich i Olot i també per l'Empordà, el seu glavi no cessà de sembrar la mort entre els viatgers que anaven desprevinguts pels camins de Catalunya. En una de les seves fugides a França, perseguit de prop per la justícia, anà al cenobi de Sant Pere de Roda amb una carta de recomanació. L'abat Pere Joan Desgòell, el féu acompañar per dos monjos al poble de Llansà, on es trobà amb el seu amic Pérez de Madre, el qual li proporcionà una barca tripulada que el conduí a un punt de la costa rossellonessa. La protecció dispensada al bandoler no era sinó per temor a les dures represàlies i per d'ésser assaltat per la nombrosa facció d'aquest, el qual fou "degollado por el cuello" i desquarteritzat a la ciutat de Barcelona a l'any 1663 (1).

Es veu que els propietaris enriquits a esquesnes del cenobi són innombrables. Tot just pot fer aquest valdre sos drets als trangers. Per altre part i malhauradament, els abats ja no senten un amor vertader pel vell monestir benedicti... En els 442 anys que segueixen a la regència de Bernat d'Estruch ocupen l'abadia de St. Pere de Roda 28 abats, i fora de Bernat Margarit, de Josep Gayolà (1721-1739) i els tres últims, res d'interessant posseim que pugui inserir-se en aquestes pàgines.

L'escassetat de notícies històriques té per causa la guerra amb França, que arruinà moltes voltes els pobles, esbarrià els seus grans vius arxius i posà a la ploma dels historiadors el to passionat i immediat "Algo de eso vemos en los actos de benevolencia al mismo dispendios por el abad de Bañolas, por los monjes de San Pedro de Roda y por otros personajes que tenían necesidad de viajar con alguna frecuencia y habían de querer evitar la contingencia de ser robados y secuestrados en los caminos". Julià de Chia.— Obra citada, vol. III. p. 587, 588 i 589.

nestir, i hostelarius, infirmarius, operarius i canceller (1) de l'inclit Joan, comte d'Empúries. Fou abat del monestir de Santa Maria de Roses, després abat de Sant Esteve de Banyoles i per últim abat d'aquest monestir i capità del palau d'Avinyó en el temps de nostre senyor Benet XIII, papa per deu anys. Que la seva ànima descansi en pau).

Altra volta, a la mort de l'il·lustre Bernat Estruch es troba la insondable llacuna que tant difícil fa d'escriure la vida d'aquest convent. Se sab però que aquest succeí Berenguer d'Agramunt (altres documents diuen, per referències, que el seu nom vertader era Esteve) que regentà l'abadia del 1416 al 1432.

Sembla talment que el Destí hagués parlat a l'orella dels successors d'Hildessinde i els hagués dit que el pervindre dels homes i dels estaments estava al pès i no a la muntanya. També Berenguer d'Agramunt, com Bernat d'Estruch, Bertran Delantar (1374-1409), Raimond de Ponte, Arnal de Serra i altres abats s'afanyen en adquirir terres a Vilasacra i als seus voltants. La tramuntana anava assecant els estanyos que encara arribaven devés Delfà i a les terres humides hi creixia herba abundant per mantenir mils de caps de bestiar, que era la riquesa més palpable del monestir.

Els historiadors de Sant Pere de Roda diuen que a Berenguer d'Agramunt succeeix Berenguer d'Espassens (1437-1466). En canvi, en el ja citat llibre manuscrit del monjo del cenobi de Sant Felip de Guixols, Alfons Cano, s'assegura que l'abat d'aquell convent, Pere Forts, ho fou primerament de Sant Pere, encara que sense nomenar l'any. Com que la data de la mort de Berenguer d'Agramunt sembla ésser a l'any 1432, i d'aquesta a la del govern de Berenguer d'Espassens hi ha un període de quatre anys sense abat, col·loco aquí, entre aquests dos, a l'abat Pere Forts, citat pel referit Alfons Cano, sense cap més referència.

En 1462 entrà en possessió de l'abadia de Sant Pere de Roda en Bernat Margarit, fill de Girona. Pertanyia a la família distingida del barri del Mercadal d'aquella ciutat i estava emparentat amb el

(1) Canciller, o gran porter de prínceps.

bisbe Joan Margarit i altres personalitats d'aquest nom. En 1459 figura el seu en una matança de jueus en el call de Girona. La seva personalitat es destaca també a la política catalana. Junts amb el comte de Cardona i de Prades i fra Lluís des Puig, accompanyaren a Nàpols a la princesa Joana, filla del rei Joan II, que s'havia casat amb el rei d'aquell país.

Fou bisbe de Catània i després passà a regentar el cenobi de Sant Pere de Roda. Poc temps després aconsegueix una reconciliació entre el seu monestir i el de Banyoles, ancestralment enemis, fets com se sab per qüestió de la possessió de terres.

En 1463, Elisabet de Ciurana regala a l'abat:

"Primo una bassina dargent deurada — Item un flasquo ab las armas de Civerana — Item una copa dargent deurat, fets per Pere Caula argenter de la ciutat de Barcina, e pes XXXII marchs II onzas II argensos — Item un cuyr vermell, e altre blau de XXII palms de lonch e X palms d ample — Item dos cobrelits de cuyro la hu vert, 1 altre blau de XX palms de lonch e IX palms d ample" (1).

El rei en Pere escriu en 22 d'agost de 1465 des de son campament de Cervera una carta als seus receptors diguent-los-hi que "a pesar de la remissió á nos feta per lo parlament de aqui sobre lo repartiment de rocins e pagament fahedor hauem prouehit en la forma següent çò es que los CXXV rocins quis han a payar", figuraren dos cavalls que té de donar el monestir de Sant Pere de Roda per continuar la guerra (2).

El 30 de juny de l'any 1466, els catalans descontents del rei en Joan II, abracaren la causa del pretendent francès Renat d'Anjou i l'elegiren rei d'Aragó. El seu fill, el duc de Lorena, vingué a Catalunya al front d'un poderós exèrcit i lluità contra els enemics de la causa i partidaris de Joan II, per lo qual invadí l'Empordà i arribà fins a Girona, setant la ciutat en juliol de 1467.

El rei Joan havia quedat cego i no podia dirigir la lluita, per

qual motiu la seva esposa i el seu fill, Ferran, passaren al comtat d'Empúries i posaren seti al castell i a la vila de Roses que estaven en poder del francès, essent ajudats pels senyors del comtat i per l'abat de Sant Pere de Roda, en Bernat Margarit. El rei, ja lliurat el perill que amenaçava la corona, confirmà en 25 d'agost de 1472 totes les gràcies atorgades al dit abat en recompensa de la fidelitat que sempre li havia retut el cenobi i de les persecucions que havia sofert durant la guerra.

Del 1447 al 1452 hi han dos abats cardenals: l'un, Joan, ho fou de Sant Pere de Roma, i l'altra, Antoni, ho fou de la Seu de Lleida. D'ambdós es tenen ben poques notícies.

La decadència s'aguditza més i més en aquest temps per la relaxació de les costums. La successió repentina dels abats demostra l'estat de desorganització dels cenobis de Catalunya. Es una plaga general. Vivien aquells en les poblacions dels voltants entre banquets i gatzares, apurant el dret de tots els més usos, bescantant i malparant l'orde, penjant sovint els hàbits i llençant-se al desenfère sexual més escandalós cada volta que oloraven unes faldilles. Roma tingue d'intervenir molt enèrgicament per deturar la descomposició moral que inopinadament havia explotat per tota l'Europa. En 1458 hi havien solsament vint monjos en el monestir i tres capellans que residien en el poble de Santa Creu de Roda. Izen de la tenebra històrica que l'envolcalla l'abat Antoni Alemany, prior de Sant Cugat i més tard paborde de Llansà i Joan de Castro i de Pi, nous, de noble família catalano-castellana, que fou cardenal i bisbe agrigenti. Aquest fou imposat pel rei, doncs havia arribat l'època de l'unificació espanyola.

En 1540 el monestir es vegé novament expoliat pels comtes d'Empúries, que feran seus alguns camps del pla de Castelló. El seu abat, Joan Ram (1532-1543), veient que res no en treuria de les amenaces, es queixa a la Reial Audiència, la qual sentència que els comtes tenien de retornar al cenobi tot çò que havien usurpat.

Fora d'aquestes escasses i poc autoritzades notícies, el monestir viu una vida hermètica per nosaltres.

En aquest temps es destaca, però, acaparant gran part de l'història del segle XVII, la figura diversa del famosíssim Joan de Se-

(1) Document de propietat particular.

(2) Chia (Julian de).—Bandos y bandoleros en Gerona.—Gerona, 1888-1890.—Vol. II, pag. 162-163.

GRAN DEPÓSITO DE PIEZAS de Cemento Armado

Lavaderos portátiles desde 100 a 500 litros.—Depósitos para agua, vinos y alcoholes desde 100 a 1.000 idem.—Grandes tuberías de cemento portland para riegos y alcantarillados con existencias de 10 a 60 cm. de diámetro.—Fregaderas de granito de varias formas y medidas.—Lavamanos frontales y rinconeros.—Asientos para retretes de varias medidas y toda clase de objetos del Ramo.

FELIX TORRES-Muralla, 8 FIGUERAS (Ampurdán)

LUBRIFICANTES

“SILKOIL”

LOS MEJORES

La millor tuberia a pressió

CURALATA

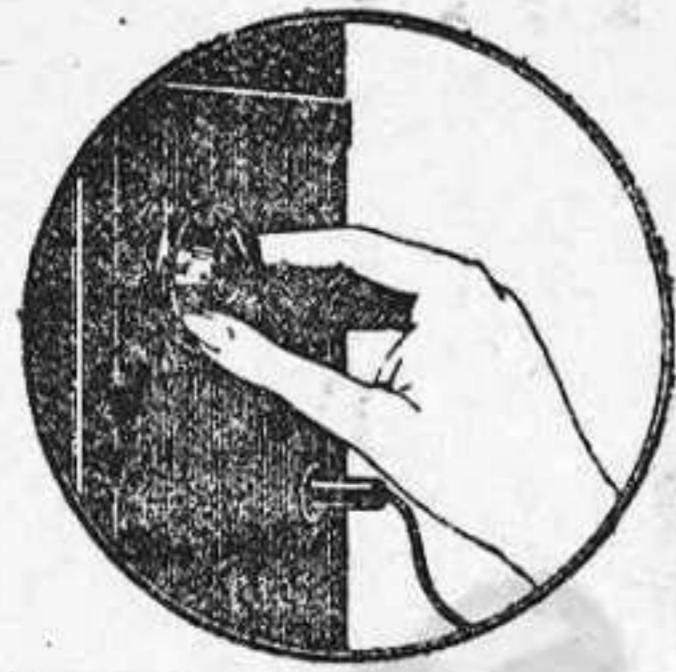
AGÉNCIA I DIPÓSIT
PER ALT EMPORDÀ

SALVI FÁBREGA
LASAUGAI NUM. 20 •• FIGUERES

RATOS INOLVIDABLES

Visite el Stand
PHILIPS en la
Exposición de Sevilla

Ratos inolvidables de deleite espiritual proporciona a sus poseedores el RECEPTOR PHILIPS DE LUJO, CON ENCHUFE A LA LUZ Y CON ALTAVOZ ELECTRODINÁMICO. Los más grandes artistas dentro de cada hogar, con fidelidad asombrosa de reproducción y a través de un aparato que es realmente un objeto de arte.

Combinación de Lujo con altavoz electrodinámico 2013, derivatensiones y reproductor gramofónico, Ptas.

El Receptor PHILIPS de Lujo, ofrece las siguientes particularidades: Un solo botón de mando. Gran selectividad. Enchufe directo a la red del alumbrado. Amplificador de gramófono. Válvulas PHILIPS "Miniwatt", entre ellas la famosa "Pentodo".

PHILIPS

Pida a su proveedor una demostración gratuita, sin compromiso alguno, e infórmese sobre nuestro sistema de venta a plazos.

La PHILIPS RADIO tiene a gran honor poder comunicar los indiscutibles éxitos obtenidos por sus receptores 2514 y 2511, elegidos como los dos mejores aparatos entre un gran número de concursantes competidores, por un Jurado de más de 200 personas durante la Exposición de T. S. H. de Checoslovaquia.

Estos aparatos son los preferidos por los personajes de la realeza; siendo poseedores de ellos, entre varios, el Príncipe de Gales, la Princesa María José de Bélgica y su padre, el Rey Alberto.

Por lo demás, el número de compradores de nuestros aparatos, es a diario constantemente progresivo.

Representante en esta ciudad:
Enrique Fábrega, Rambla, 11 - FIGUERAS